

Po stopách řemesel v kraji: kováři z vesnic vymizeli, ale nikdy nezaniknou

07. 08. 2020 13:22

Dřív byl kovář na každé vesnici a o zájem o jeho služby nebyla nouze. Vyráběl běžné potřeby pro tehdejší život: dveřní kování, panty, zemědělské náčiní, různé nástroje, ale třeba i podkovy pro koně. V dnešní době se ale jedná spíše o okrajové a umělecké řemeslo. Nikdy však nezanikne, protože poptávka po kovářské práci trvá stále.

„S kováři se lze setkat na různých staročeských trzích, kde předvádějí své řemeslo a nabízejí různé výrobky. Kromě toho ale řada z nich pracuje také na restaurování a nejrůznějších replikách předmětů pro historické objekty a svou skvělou prací zdobí i současné stavby. To řemeslo chce sílu, znalost materiálu a velký řemeslný um,“ uvedla Květa Vinklátová, radní pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Tomuto řemeslu se věnuje mezi jinými také Jaroslav Mojsl, který v Turnově založil vlastní uměleckou kovárnu. Ve své práci klade důraz na tradiční řemeslné zpracování, vychází z lidové kultury a nevyužívá moderních postupů. Ve své práci volně navazuje na tvorbu svého dědečka, který byl také kovářem. Ve stejných stopách se vydal rovněž jeho syn.

Historie samotného kovářství sahá už do 3. tisíciletí před naším letopočtem. Nálezy z této doby

ukazují první pokusy o zpracování železa. Nejdůležitějším nástrojem řemeslníka je kovádlina; v Čechách se používá takzvaná štýrská. K udržování ohně slouží měchy, které se dříve poháněly ručně nebo šlapáním. Nyní se využívají i elektrické.

Kováři používají různé nástroje, Základními pomůckami jsou různé druhy kladiv, dalším velmi důležitým kovářským náčiním jsou kleště, kterých se v kovárnách používá devět hlavních typů. Mezi dalšími je možné zmínit také buchary a nýtovačky, pilníky, ale i průbojníky, hřebenovky, utínky, zápustky a další.